

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno Din 10.—, v tuzemstvu mesečno Din 15.—. — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5. poštni predal 22, telefon 2326. Čekovni račun št. 14335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značaja vsaka beseda Din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda Din 0.50

Štev. 125 • Maribor, četrtek, dne 31. oktobra 1940 • Leto XV

Pot, ki vodi v zagato

Na Hrvaškem po osamosvojitvi.

»Radniške Novine« pravijo:

Podatki SUZORa o gibanju zaposlenih delavcev v juliju tega leta pokazuje dva karakteristična podatka. Eden je padanje števila zaposlenih delavcev v primeri s prejšnjim mesecem, in drugi pokazuje, da so hišne pomočnice najštevilnejši del delavskega razreda na teritoriji banovine Hrvatske. Oba podatka dokazujeta, da se hrvaško gospodarstvo ne nahaja v položaju, da bi se o njem lahko trdilo, da je rožnat.

Imeli smo že priliko, da smo ugovarjali razbijanju gospodarskega področja in posledicam, ki se zrcalijo v selitvi industrije. Kljub temu, pa je del reakcionarne tiska kar hitro iznašel, da mi propagiramo to selitev. Toda intriga sama ne bo ničesar rešila.

»Osamosvojitve hrvaškega gospodarstva« zahtevajo sedaj v hrvaškem tisku. O tem piše »Obzor«: »Banovina Hrvatska potrebuje svoje samostojno gospodarstvo, ker bi sicer tudi njen politični delokrog bil iluzoren (navidezen).« — Na koncu predlaga alternativno rešitev: če se pa že formirajo posebne gospodarske centre, tedaj mora biti njih sedež v Zagrebu.

Sporedno s to kampanjo se objavljajo podatki o finančnih težkočah banovine Hrvatske. Ni brez pomena opozoriti, da gre 55 odst. izdatkov v sedanjem proračunu na račun osebnih stroškov, dočim je za materialne stroške rezerviranih samo 45 odst. Če imamo v vidu osnovne stroške banovine, tedaj je jasno, da banovina more v omejeni meri delovati za gospodarstvo. Razentega so pa še meje glede tega podpiranja.

Vse to so posledice »osamosvojitve« hrvaškega gospodarstva. S takim pisanjem se pač res ne bo ustavil proces, ki je v teku. In od tega morejo imeti široke množice delovnega sveta najmanj koristi.

Zaraditega smatramo, da je pot zgrešena. Vsekakor bi bilo na mestu, da se poišče rešitev na drugi strani; saj je predlog »Obzora« lahko baza za diskuzijo. S pametnimi koncesijami je mogoče več storiti, kakor s trmoglavo upornostjo, ki ne vodi k ničemu pametnemu. Potrebno je končno, da bo vsem jasno, da se gospodarstvo, v katerem so najštevilnejše hišne pomočnice, ne more smatrati kot idealno.

Uprave delavskih zbornic

Strokovne organizacije so že pred več meseci vložile zahtevo, da se izvrše v smislu zakona svobodne volitve v samouprave delavskih zbornic. Odlaganje volitev se utemeljuje z izrednimi razmerami, v katerih niso primerna volilna razburjenja. Volitve v delavske zbornice bi ne povzročale vznemirjenj, ker so zakonite javne ustanove, katerim zakon določa delokrog. Vsekakor bi pa bilo potrebno, da so v zbornicah zastopane glavne svobodne strokovne organizacije, ki imajo moralno pravico do zastopstva v njih. Pri reviziji ljubljanske zbornice se je ta potreba ugotovila. Svobodne strokovne organizacije so zaradi tega predložile ministrstvu socialne politike novo spomenico z navedeno zahtevo.

Zgube ladij

Reuter. Britanska admiraliteta poroča, da je bilo v času od 14. do 22. oktobra potopljenih 32 ladij s tonažo 146.528 ton.

Na grškem bojišču zastoje

Nepričakovano je začela zima

Po prvih spopadih dne 28. oktobra v jutranjih urah, je na grško-italijanskem bojišču nastopilo zatišje.

Kakor javlja Reuter v Rimu niso računali s tem, da se bo Grčija odločila za vojno, temveč da bo sprejela italijanske pogoje, ki itak niso bili težki. Ker pa je prišlo do vojne, je treba izvršiti še nekoliko priprav, da bo ofenziva lahko uspešna.

Italijani javljajo, da so izvršili več letalskih napadov v teku prvega dne in dosegli tudi nekaj krajevnih uspehov, dne 29. oktobra pa je bilo precej mirno, ker je nastopilo slabo vreme. Na vsem Balkanu je začela zima, in to mnogo prej, kot druga leta.

Grško vojno poročilo javlja, da Grki drže vse postojanke na meji in prelaze v gorovju.

Nastop angleškega brodograjskega ministrstva Alexander je

izjavil, da je akcija angleške vojne mornarice v grških vodah že začela in da bo mornarica nudila vso pomoč Grčiji, ki je le možna.

Z vstopom Grčije v vojno se je tonaža zavezniške mornarice povečala za poldrug milijon ton.

Angleška letala so napadla italijanski otok Stanpella, ki leži najbližje grški celini v Egejskem morju in je na njem zgrajeno letališče. Ako bodo Italijani bombardirali Atene, potem bodo Angleži napadli Rim, pravijo v Londonu, ker so Atene z okolico zgodovinsko mesto.

V Atenah so izpustili 20 angleških letalcev iz internacije, ki so svoj čas pristali z letali na grških tleh.

Jugoslavija ostane nevtralna

V Beogradu poudarjajo na odločitvah mestih, da bo Jugoslavija ostala v

italijansko-grški vojni nevtralna. Ako bi pa kdo Jugoslavijo napadel, bi se branila.

Kaj bo storila Turčija?

Turčija je vezana z Grčijo z vojaško pogodbo v kolikor se tiče pomoči proti Bolgariji. To pogodbo bo Turčija izpolnila. Vendar se še ne ve, ali ne bo Turčija kljub temu v vojni Grčije z Italijo tako prizadeta, da se bo morala vmešati.

Kaj pa SSSR?

Moskovska vlada se še ni izjavila o vojni med Italijo in Grčijo. Pričakujejo pa, da bo to storila, ker je svoj čas izjavila, četudi po ovinkih, da jo balkanske zadeve vendarle brigajo. Tudi se je svoj čas z nemške strani zagotavljalo, da je interes Italije, Nemčije in SSSR, da ostane na Balkanu mir ohranjen.

gleškega kralja Jurija. Venizelosova vstaja je bila zadušena. Vodstvo državnih poslov je prevzel sedanji ministrski Predsednik general Metaxas.

Vojaška moč Grčije

Po l. 1936 je Grčija gospodarsko in vojaško napredovala. Ob meji proti Albaniji so bile zgrajene utrbe. Vojska šteje 4 armadne zbornice in nekaj samostojnih brigad na otokih, skupno ima 2 kavalerijske, 3 letalske in 33 pehotnih polkov, ki se v vojnem času lahko dopolnijo na 900.000 do 1 milijona mož.

Vojaška mornarica ima 2 stari križarki, eno modernizirano, 1 »Helli« je bila pred kratkim potopljena, 12 rušilcev, 4 predvojnne torpedovke in 4 povojne podmornice ter 10.000 mornarjev.

Grška armada ni dorasla italijanski. Predvsem ni sposobna za gibljivo vojno, ker ji manjka artiljerije in tankov. Pač pa je usposobljena za obrambno vojno z izkoriščanjem terenskih prilik in v njenem sestavu so tudi prvovrstne gorske čete. Infanterija je izvežbana v boju z lahкими in težkimi strojnimi. Manjka pa armadi protiletalskih in protitankovskih topov. Nadalje poseduje armada polduzeta skupin letal. Vseh vojnih ladij pa ima okrog 40.

Od celotnega števila 15 divizij je osredotočenih polovico na bolgarski meji.

Nad 200.000 mož italijanske armade v Albaniji

V Albaniji se nahaja trenutno nad 200.000 mož italijanske vojske, ki je najmodernejša opremljena in se sedaj razvija za napad na grško ozemlje.

Zakaj je Italija nastopila proti Grčiji?

Iz Rima poročajo, da je Italija bila primorana nastopiti proti Grčiji, ker je grška vlada dovolila, da angleško vojno brodograjske izrablja grške vode za svoje operacije in se zateka v grška pristanišča na celini in na otokih zaradi preskrbovanja. Grčija je celo podpirala angleške oborožene sile. Grška vlada je imela ne samo jamstvo od strani Anglije za svojo nedotakljivost, ampak je dosledno temu zagotovila uredila tudi zveze vojaškega, pomorskega in letalskega značaja. Odstopila je Angliji letalska oporišča v Tesaliji in Macedoniji za vpad na albansko ozemlje. Grška

vojska pa je izzivala spopade na albanski meji. Sploh je grška vlada storila vse, da se grško ozemlje spremeni v izhodišče operacij proti Italiji.

Zato je italijanska vlada zahtevala od grške vlade dovoljenje, da sme italijanska vojska in mornarica zasesti do konca vojne nekatera oporišča na celini in na otokih, ne da bi bila s tem kršena suverenost države.

Po poročilih Gayde v »Giornale d'Italia« je bilo sedaj v Grčiji že trideset angleških vojaških odposlanstev in angleška vojska ter mornarica sta imeli 30 oporišč.

O Grčiji

Grčija meri 130.199 kvadr. kilometrov. Mnogo ima otokov, ki sami merijo 17.760 kv. km. Dežela je gorata. Klima je sredozemska, z dežjem pozimi in suhim poletjem. Čez Grčijo teko v morje bolgarska reka Marica in jugoslovanska reka Vardar. Velike grške reke so Vistriča, Aspropotamos, Pencios in Alphios. Mnogo je v državi tudi jezer.

Grčija ima 6.204.684 prebivalcev in povprečno 49 ljudi na kv. km. Po vojni s Turčijo leta 1922 je morala Grčija izprazniti svojo posest v Mali Aziji. Pri tisti priliki se je preselilo v Macedonijo 1.400.000 Grkov iz Male Azije, tja je pa odšlo iz Grške 350.000 Turkov.

Nastala je Grčija v osvobodilnih bojih bal-

kanskih narodov proti Turkom l. 1821 in je postala 8. avgusta 1832 kneževina. L. 1912 se je udeležila skupno z ostalimi balkanskimi državami vojne proti Turčiji. L. 1916 je Grčija pod Venizelosom napovedala vojno Bolgariji in Nemčiji ter pridobila veliko ozemlja, zlasti tudi v Mali Aziji, ki ga je pa morala odstopiti Turčiji po porazu pri Karahissarju l. 1922.

Po vojni je bilo v Grčiji mnogo revolucionarnih pokretov. 28. februarja 1923 je moral namestnik kralja Konstantina Jurij I. iz dežele. Poslej je bila Grčija republika. Vlada je Venizelos, naslonjen na Italijo. Dne 3. novembra 1935 pa je ljudsko glasovanje pozvalo na prestol Jurija II., sedanjega kralja in svaka an-

Letalski napadi

Angleški napad na škodove tovarne v Plznu

V noči na 28. oktober (obletnica ustanovitve Češkoslovaške republike) so angleški bombniki prvič napadli svetovno znane škodove orožarne v Plznu, v katerih dela okrog 50.000 delavcev. Po udarcu bomb so sledile velike eksplozije in požari. Angleška letala so napadla tudi petrolejske čistilnice v Hamburgu, Magdeburgu, Kielu, Gelsenkirchenu, Hannoveru, Hammu, Osnabrücku, Mannheimu, Duisburgu in Kölnu. Nadalje so bila napadena pristanišča v Rotterdamu in Vlissingenu na Holandskem, Ostende v Belgiji in Lorient ter Cherbourg v Franciji. (Reuter.)

Dne 28. oktobra ponoči so angleška letala napadla pristanišča nemške vojne mornarice in zaloge pogonskih sredstev v Hamburgu, Bremeu in Kielu. Zlasti so letalci ciljali na ladje, ki so v gradnji in popravilu. Nad glavnim vojnim pristaniščem Wilhelmshafen so krožila angleška letala v več zaporednih

valovih celo uro in metala bombe. Nadalje so bile napadene čistilnice nafte v Hamburgu, kakor tudi zaloge petroleja v Hamburgu in Kölnu. V Cuxhafenu so bili bombardirani doki, takisto v Hamburgu, v nekem rečnem kanalu je bilo potopljenih 50 motornih čolnov. — Bombe so padale tudi na vojaške objekte v Coblenu, Kasselu in Kölnu. — Skupno je bilo napadenih 90 nemških oporišč, 22 nemških letal je bilo sestreljenih in tudi 7 angleških, iz katerih so se pa 4 letalci rešili.

Nemci potopili veliko angleško ladjo

Nemško poročilo pravi, da so dne 27. t. m. nemška letala napadla 42.000 tonski angleški potniški parnik »Empress of Britain« in ga zažgala, nakar ga je neka podmornica potopila s torpedom. Letala so nadalje bombardirala London, potem letališče Relow v bližini Lon-

dona ter več letališč, kjer je bilo uničenih mnogo angleških letal. Zadata je bila ob južni obali tudi neka električna centrala, severno od Liverpoola pa neka tovarna orožja. Pri Yorku je zaradi porušene proge iztiril vlak. 300 km od vzhodne irske obale je bil napaden nek konvoj ladij in dve ladji, vsaka po 9000 ton potopljeni. Angleži so izgubili 29, Nemci 9 letal.

Dne 28. oktobra so nemške eskadrile nadaljevale z maščevalnimi poleti in napadi na London. Posebno hudo so bile pogodene tovarne v Brooklandu, Standhunu in Aftonu. V južni Angliji so bila uspešno bombardirana taborišča čet. — Pri napadu na nek konvoj je bila neka ladja zadeta v sredino. Ponoči 29. oktobra so bombe zantile velike požare v Londonu in v tovarnah v Birminghamu, Conventryju, v pristanišču Liverpoola in na več letališčih.

V Nemčiji so Angleži zadeli z bombo samo neko kurilnico v tovarni. Angleži so zgubili 10, Nemci 8 letal. Od začetka vojne je nemška vojna mornarica sestrelila 116 angleških letal.

Za neodvisno in svobodno domovino

Govor predsednika vlade na Cetinju.

Dne 27. oktobra je govoril na Cetinju, ob priliki vzidanja temeljnega kamna za ondotno bolnišnico, ministrski predsednik Cvetković, ki je rekel: »Dočim se je leta in leta mislilo, da so balkanski narodi izvor neredov in novih vojska, je danes Balkan tisti, ki ga preveva želja po ohranitvi miru in reda. Mi Jugoslovani smo v preteklosti imeli res mnogo vojska. Toda naša borba ni bila

borba zato, da bi motili kulturni razvoj drugih držav in narodov, ampak zato, kar je potrebno, da si ustvarimo svojo neodvisnost in svojo svobodo, da bi se mogli v miru razvijati, kot drugi civilizirani narodi. Menda noben narod ni tako drago plačal svoje svobode, kakor ravno naš narod. Mi smo se za to drzavo borili, da smo v njej svobodni in da se v njej kulturno povzdignemo.«

17 letnica ustanovitve Turške republike

Turčija bo branila svojo svobodo in varnost.

Dne 28. oktobra je Turčija slavila 17 letnico ustanovitve republike. Pri tej priliki je govoril predsednik Refik Sajdam, ki je dejal, da se Turška republika razvija in raste. Turški narod ve, da je življenje polno nevarnosti, toda znal bo braniti svojo svobodo in neodvisnost svoje države.

Ki obletnici Turške republike je čestital tudi Hitler.

Na proslavo turškega narodnega praznika so prišli na povabilo turških častnikov tudi bolgarski častniki v mesto Odrin. Udeležbo je odobril bolgarski vojni minister.

»Največja milijonarjeva prednost je v tem, da lahko govori neumno, kolikor hoče in da kljub temu nekaj — velja.«
J. Nestrov.

Bolgarski kralj je naglasil nevtralnost

ob otvoritvi zasedanja sobranja.

Bolgarski parlament se je sestal dne 29. oktobra. Otvoril ga je kralj Boris, ki je omenil vrnitev dela Dobrudže pod bolgarsko upravo in se je s tem v zvezi zahvalil Nemčiji in Italiji. Odnosi z Romunijo bodo poslej lahko tesnejši. Z Jugoslavijo in Turčijo so odnosi urejeni pogodbeno, s SSSR se nadaljujejo politični in gospodarski razgovori. Odnosi do ostalih držav so v smislu danih možnosti. Vlada hoče mir in zaščito državnih življenjskih koristi.

V

Sklepi v Florenci

V Florenci, kjer sta se sestala Hitler in Mussolini na posvet, je bila ugotovljena soglasnost v zadržanju obeh držav. Glavni namen sestanka je bil, popolna izločitev angleškega vpliva iz Evrope.

Kitajska zmaga nad Japonci

Japonsko-kitajska vlada je morala bežati.

Kitajska armada je dosegla v zadnjih tednih pomembne uspehe v boju proti Japoncem. Japonci so se morali umakniti iz mesta Nankinga na južnem Kitajskem, ki je bilo pred umikom Kitaj-

cev sedež kitajske vlade. Sedaj je bila v tem mestu od Japoncev postavljena kitajska vlada Vančingveja, ki je morala bežati.

Turški bombaž na potu

500 ton ga leži v Carigradu.

»Jugoslovanski Kurir« javlja iz Beograda, da je 500 ton od skupno 3000 ton v Turčiji kupljenega bombaža že vskladirano v Carigradu, ostanek 2500 ton pa se nahaja v Mersini v Turčiji, pripravljenih za natovorjenje. V Ankari se med tem vodijo razgovori za nakup novih 8000 ton bombaža.

Bombaž iz Carigrada bo prepeljan, čim bo

generalna direkcija naših državnih železnic dala na razpolago potrebne vagona.

Dobro bi bilo, ako bi bil ta bombaž že v naših skladiščih. Kajti vojna z Grčijo, v katero bi naposled bila lahko zapletena tudi Turčija, lahko utegne prekrizati vse lepe načrte in upe. Naše tekstilne tovarne pa, kakor znano, bodo vsak čas obstale, najdalje pa do decembra.

Požurimo, da rešimo, kar se rešiti more!

Podpora rudarskim upokolencem

Obveščeni smo, da je dobila Glavna bratovska skladnica v Ljubljani dovoljenje za porabo presežka 500.000 din pri pokojninskem zavarovanju, za doplačilo k pokojninam novoupokojencev. Nadalje se bo iz presežka dohodkov pokrajinskega sklada za rudarje še v tem letu enkrat izplačala posebna doklada k dokladom staroupokojencev. O vsem tem je sklepala seja upravnega odbora Glavne bratovske skladnice, ki se je vršila v torek, dne 29. oktobra.

Želimo, da se ta podpora čimprej izplača, ker prizadeti upokojenci težko čakajo.

Koruzo bodo mleli brez kalic. V svetovni vojni so uvedli izločanje kalic iz koruzne moke in trdili, da je potem koruzna moka še boljša. To metodo mletja koruze uvajajo tudi pri nas, ker nameravajo kalice koruze porabljati za pridelovanje olja in drugo. Koruzna moka bo zaradi tega nekoliko cenejša. Ali da bo boljše in zdravejša, tega pač ne bi mogli potrditi, če bi to kdo zatirjal.

Doma in po svetu

Prihodnja številka »Delavske Politike« zaradi praznika v petek, dne 1. novembra ne izide, ampak šele v ponedeljek, dne 4. novembra. Prosimo vse cenj. naročnike in čitatelje, da te številke ne reklamirajo.

»Slovenec« piše, da je bila Balkanska zveza sklenjena 1. 1934. samo v ta namen, da se države zaščitijo pred morebitnim napadom od strani Bolgarije. — Grčija je imela jamstvo držav podpisnic samo za ta slučaj in ni hotela kakšnega drugega jamstva, ker je odklanjala, da bi bila zapletena v vojno, ako bi izbruhnila med Italijo in kakšno drugo balkansko državo. »Balkanska zveza je s spremembo režima v Romuniji itak sama od sebe umrla in ne obstoja več.«

Nj. Vel. kralj Peter II. se pripravlja na prevzem vladarskih poslov in sedaj mnogo potuje po vsej državi, da spozna kraje, narod in običaje. Te dni se je mudil v samostanu Žiči, kjer so ga slovesno sprejeli.

V Velesu so praznovali obletnico osovoboditve na slovesen način.

Kako kalkulira novosadsko mlinsko združenje cene moke v dunavski banovini? Mlini so se pritožili proti določenim cenam moke. V pritožbi pravijo, da morajo dobiti franko mlin za 100 kg moke in otrobov din 368,70. Računajo pa tako: 10 kg bele moke po din 7,38 je din 73,80, za 70 kg krušne moke po din 3,76 din 265,90, za 19 kg otrobov kg po din 2 je din 38, torej vsega skupaj din 368,70. Te cene so v trgovini na debelo. Zahtevajo pa še, da se za prevoz iz mline na postajo prizna za vsakih 100 kg din 3. Kalkulacijo diktirajo, v koliko je temeljna cena pšenice opravičena, pa ni več aktualno vprašanje.

Zakaj ni sukanca? Pomanjkanje blaga povzroča indirektno vojno. To je resnica. Ali tudi drugi vzroki so še. Pri nas je zmanjkalo sukanca. Nekaj sta temu kriva Zagreb in Beograd s svojo špekulacijo. Ustavljen je tudi dovoz sukanca iz Anglije in Nemčije.

Tu velja pač rek »festina lente« (hiti počasi), ki se ne obnese. Pri cenah je ista napaka. Cene se tako naglo dvigajo, da jih oblastni ukrepi ne dohajajo. Imamo kontrolo cen, ki je vezana na določbe, ne na prakso. Zgodi se torej, da bi se moralo blago ceneje prodajati, kakor je bilo nabavljeno. Zgodi se pa tudi, da sme trgovec blago po kontroli dražje prodajati, kakor ga je prej lahko prodajal. To sta le dva primera.

Riž dobimo iz Italije, kakor smo že poročali. Po dogovoru dobavi Italija 4000 ton luščenega in 16.000 ton neluščenega riža. Dobava se bo vršila potom Prizada. Cene dobavljenemu rižu pa bodo šele določili.

Industrijskih sindikatov še ne bo. Vršila so se pogajanja za ustanovitev industrijskih sindikatov. Med industriji pa ni prišlo do soglasja. Ustanovitev industrijskih sindikatov je v načrtu oficijelnih gospodarstvenikov.

Pierlot in Spaak v Londonu. Ministrski predsednik Pierlot in zunanji minister Spaak sta te dni prispela v London in sta se takoj pridružila belgijski vladi, ki organizira v Angliji boj Belgije za neodvisnost. Oba ministra sta že takoj po zlomu Francije skušala priti v London, a sta morala v Franciji prebroditi neštevilne težave. S pomočjo posebno organizirane skupine ljudi, se jima je posrečilo po poti, ki jo drugače uporabljajo tihotapci, prekoračiti Pireneje in priti tako v Španijo. Iz Španije sta z velikansko težavo prispela v London.

Prepir zaradi odcepitve Dalmacije od ljubljanskega Pokojninskega zavoda za nameščenje je končan. Pri pogajanjih je šlo za 90 milijonov dinarjev, ki naj jih plača Zagreb Ljubljana za dalmatinske zavarovance. Da se spor reši, je obljubila osrednja vlada, da bo krila 65 milijonov din primanjkljaja ljubljanskega zavoda. Primanjkljaj je zavarovalno-tehničenega značaja.

Celo vrsto osebnih in brzih vlakov je ukinila generalna direkcija drž. železnic z 28. oktobrom. Potovanje bo s tem oteženo. Toda ministrstvo pravi, da ima sedaj tovarni promet prednost.

Na splitski progi je iztiril brzovlak pri Cerovcu. S tira je skočila lokomotiva s tremi vagoni. Škoda je precejšnja.

Sneg je padel. Nepričakovano je začelo snežiti ponoči dne 27. oktobra in je snežilo potem ves ponedeljek in torek. Sneg je moker in ker je padel tudi na mokro podlago, smo dobili po cestah pravo zlobudro. Revez, kdor nima dobre obutve in takih je letošnje zimo nič koliko. — Pod težo snega so zlasti trpela drevesa, ki še niso otresla listja. Telefonske zveze so potrpane. Iz Maribora v torek ves dan ni bilo mogoče govoriti z Ljubljano.

Kaj vse napravi sneg. V Stražišču pri Kranju je v nedeljo ponoči zgorelo novo gospodarsko poslopje posestniku Rozmanu. Požar je nastal, ker se je pod težo snega povisala žica električnega voda in prišla v stik z drugo. Pri tem nastale iskre so zanetile ogenj.

Naročnino sta povišala ljubljanska lista »Jutro« in »Slovenec«, ker so tiskarne povišale cene za tisk. Medze grafičarjev so se od lanskega leta sem povišale že v tretjič, barve, olje, bencin in drugo je postalo tudi dražje, papir se pa draži še kar naprej in je za 1. november napovedana podražitev za 15 do 20 odstotkov. Podražitev papirja pomeni podražitev kulture. Papir bi bil vsekakor cenejši, ako bi država razpustila kartel papirnih tvornic, ki obstoja pod imenom »Centropapir«. O tem je bilo že govora, toda zgodilo se ni nič, zato pa ima kartel tudi korajžo navijati cene.

Umrli je vzgojitelj kralja Petra II. Dne 27. oktobra t. l. je umrl v Beogradu vzgojitelj kralja Petra II., profesor Jeremija Živanović, v 67. letu starosti.

Angleški minister o sovjetski zunanji politiki. V nekem govoru, ki ga je imel pred kratkim v Manchesteru angleški minister za delo, s. Bevin, je bilo tudi mnogo govorenja o ruski zunanji politiki. Bevin je med drugim rekel: »Rusija mora voditi svojo zunanjo politiko s stališča samoohranitve. Za stalno se ne more izogibati dejstvu, da jo vedno bolj obkrožajo.«

Nad sto tisoč ton življenjskih potrebščin in vojnega materiala pride vsak dan po morsk poti v angleška pristanišča. Tako poroča ameriško časopisje.

Visokošolski rektor obsojen radi poslušanja radija na osemnajst mesecev ječe. Goeringov organ »Essener Nationalzeitung« poroča, da je nemško deželno sodišče v zasedeni Nizozemski obsodilo rektorja visoke trgovske šole v Rotterdamu na osemnajst mesecev ječe in na denarno globo tritisoč holandskih goldinarjev. — List pravi, da se je rektor 3. septembra pri nekem predavanju oziral na poročilo neke Nemčiji sovražne radijske postaje, čeprav je vedel, da so nemške oblasti strogo prepovedale poslušanje tujih radijskih postaj. Tudi se je nekoč rektor nepovoljno izrazil o nemških oblasteh.

Spomenik carju Petru Velikemu so po poročilu agencije Tass postavili v Taganrogu v južni Rusiji. Spomenik je s postavkom visok 9 m in ga je izdelal sovjetski kipar Antokolski.

Naročniki, pozor!

Današnji številki smo priložili poštno položnice ter prosimo vse one p. n. naročnike, ki so v zaostanku z naročnino, da isto nemudoma poravnajo, ker le na ta način bomo v stanu, naš list vzdrževati in ga tudi redno dostavljati. — Vse one pa, ki so naročnino že poravnali, prosimo, da si poštno položnice shranijo in jih porabijo prihodnjič. — Uprava.

Telban Janko: V KLETI...

Lepa je noč nocoj. Čez tri dni bo polna luna. Trava in žitno klasje se blešči. Vse je tako tiho, svečano, lahna megla lega nad dolino, le tam doli v vasi laja pes, v daljavi pojo fantje — pesem mladih dni, zeleno listje šumi, praprot se pogovarja, na griču šepetata dva zaljubljenca. Spomlad, ljubezen, mladost.

Vsa v svitu luninih žarkov se blešči cesta, mirna, spokojna. Temen trak se vleče čez njo.

Kača je.

Gad, belouška, kdo ti ve ime?

Bog s teboj!

Morda gre iskat ženina? Ima mladiče? Živa je in pravico ima do življenja! Gozd šumi in sanja.

Luna je osvetlila srebrne valove potoka, ki hite v daljne kraje. Neugnani murn še vedno čvrsti. Biljka, ki jo je popoldne pohodil človek, se vzdiguje.

Rada bi živela.

Kos in škrjanec spita v svojem gnezdu, le sova uharica skovika v bližini in čuk je vabi na svatbo.

Lepa mesečna noč.

Zemlja diha, pomlad, poletje.

Jaz sem pa v kleti.

Pred njo teče asfaltirana cesta, včasih je bila steza, čez dan polna življenja, ponoči pusta, zapuščena. Le sem ter tja švigne po njej temna senca, ki se izgubi v podzemlje.

Dve stopnici, hodnik, okreneš na levo, še petnajst stopnic v klet; na steni je z okornimi črkami napisano:

»Gostilna.«

Bolj na desno je vhod v točilnico. Dve mračni sobi, ki ju razsvetljuje slaboten sij električne luči, ki nikdar ne ugasne, od zore do mraka, od mraka do dne.

Ni solnca, ni lepe mesečne noči.

Lene muhe lazijo po žarnici, prašna je, zdi se, da je zaspala.

Dve stopnici, hodnik, še petnajst stopnic, točilnica in dve mračni sobi.

Vstopil sem. Stalni gost.

Polno, zasedeno. Mnogi me poznajo, drugi me srepo gledajo.

Detektiv?

V kotu še ena miza prazna in dva stola. Sedem.

»Tri decil«

Ozrem se po sobi.

Pri dveh mizah kričijo. Sedijo golroki, razpetih sracij, da se vidijo kosmata, rjava prsa. Potni lasje jim visijo po čelu. Vroče je. Po licih črn, droben premogov prah.

»Štokglajzerji.«

Kričijo in vpijejo.

»Ne boš Marko, kuca ti zgorela, zakaj si podražil vino, a?«

»Pil ga boš sam!«

»Po dvanajst dinarjev dobimo štajerca, pa ne dalmatinca.«

»Primojduš,« udari ob mizo, zagorel, plečat deček, »raje crknem, kot bi pa pil tvojo z vodo mešano kislico!«

»Tako je!«

Prihiti natakara in jih miri.

»Za vas fantje je vino po stari ceni.«

»Prinesi še en liter!«

»Al' smo ga.«

Polagoma se umirijo in pogovor teče bolj mirno naprej.

Gostilničar v točilnici gleda mrko po sobi.

Na moji desni sedijo mrkega pogleda pismonoše in poštni vozniki.

»Kaj,« se zdrami sosed na desni, »draginjaš doklada, kje jo imaš? Da bi saj

tišto dali, kar so vzeli!«

»Imaš poplave, pa ti odtrgajo pet odstotkov za poplavljenca, je suša, zopet pet, so pa vode normalne pa pravijo, razmere so se ustale, draginja je padla, zopet deset odstotkov.«

»Bog jih razumi.«

»Kaj boš ti, ki imaš pokojnino, se oglasi stavbinec, pet mesecev delam v letu, sedem jih stradam, jaz, žena in troje otrok. Borza dela ne da nič, v bolniški blagajni pravijo, da sem simulant, delodajalec te pa vrže na cesto, kadar se njemu ljubi.«

»Križ je križ.«

»Se dolgočasite gospod, smem pri-

sesti, o saj nisem žejna.«

»Prosim.«

Ki meni prisede, manj po licu kot po letih mlada ženska, še precej lep oblik. Lica malce obleдела, oči trudne, nepre-spane, lasje beli, a vidi se, da so imele prvotno drugo barvo, prsi nekoliko upadle, a še vedno lepe oblike, se ji dvigajo naglo, kajti v tej mračni, zaduhli, s tobakovim dimom napolnjeni sobi se diha hitreje in tudi življenje teče hitro. (Dalje prihodnjič.)

Iz naših krajev

CELJE

Vsem strokovnim organizacijam v celjskem okrožju! Odbori naj se sestanejo na sejo in sklenejo finančno pomoč krojaškim pomočnikom, ki so v gibanju. Podprimo jih v boju. Pokažimo solidarnost! — Medstrokovni odbor v Celju: Svetek A., S. R., Goršek, S. R.

Izgledi za skromen prispevek rudarskim in topničarskim upokojencem. § 164 pravila bratovske skladnice predvideva, da ako se zaradi povečane draginje povprečni delavski zaslužki zvišajo za več kot 15 odst. kategorijskih zaslužkov, se v zvezi s tem morajo sorazmerno zvišati tudi tekoče neizplačane rente ali pokojnine, ki so odredene na podlagi prejšnjih kategorijskih zaslužkov, ako to razpoložljiva sredstva dovoljujejo. Na podlagi tega bodo člani in podjetja prispevala 15 odst. od povšice, kar pa še daleč ni zadosti za odpomoč v sedanji bedi in pomanjkanju, ki ga trpe upokojenci in vdove, bo pa zelo skromen prispevek k delnem izboljšanju. Želeti bi bilo, da k temu prispeva družbe v izdatnejši meri poleg banovin in države. Da ne bodo nosili vse breme najsižbejši in bi bila odpomoč tem izdatnejša. Kdor hitro da dvakrat da.

Ustanovljena je nabavljalna in kreditna združenja v Cinkarni, katera šele deloma posluje do izgotovitve odgovarjajočih prostorov. Nabavljali so že krompir in pšenica, katera je že v mlinu in bo, ko bo zmlata, na razpolago delavstvu, po kolikor mogoče nizki dnevni ceni. — Skušalo se bo nabaviti tudi sladkor in olje, kakor tudi ostale najnujnejše življenjske potrebščine. Pristopilo je že dokaj delavcev, ostali še čakajo rednega poslovanja, ker dvomijo o uspehu. Upravni odbor sestoji iz enakega števila nameščencev in delavstva, istotako nadzorni odbor. Mnenja smo, da ne bo nikogar, kateri bi delal v lastno škodo in škodo delavstva, zato pa v tem obilnejši meri v prid skupnosti. Poleg deleža din 100 je predpogoj mesečna vloga din 20, plačljiv do vsakega 15. v mesecu, to pa iz razloga, da se poživijo duš tedne med delavstvom. Od prištevednega denarja se bodo dajala delavstvu posojila za gradnjo lastnih hišic, ali nujnih popravil in za nakup parcel za gradnjo. Vloge se bodo obrestovale po 3 odst., tozadevna posojila pa po 5 odst. obrestii. Vsak delavec je lahko član in jamči s se enkratnim deležem, nikdo pa ni obvezen pristopiti. Delavci upravnega odbora.

TRBOVLJE

O letaku s podpisom Keršiča Frica. Ptč noli, ob nevarnosti vtnake glavo v pesek. Slično je storil, po zadnjih razpravah pri TPD v Ljubljani, zaupnik II. rudarske skupine na vzhodnem obratu, Keršič Fric, ki je pa vtnakni glavo v letak, katerega pa ni sestavila gotova klika v Trbovljah, ampak seveda on sam, ki se je tudi podpisal. — Vsi poznamo Keršiča, kako spretno suče pero in tudi njegovo požrtvovalnost, ker bi sicer ne izdal letak, kateri stane precej denarja. Toda kaj pomaga, ko smo pa v Trbovljah že vajeni na takšne letake pred in po mezdni razpravi — saj nam je dobro znana klika, ki v serijah izdaja podobne letake, kakor je letak, ki ga je sedaj od prve do zadnje vrste napisal Keršič, ki se opravičuje pred maso, da ni ničesar podpisal — zato tudi ta ni vzbudil nikakršnega zanimanja. Pač pa se je rudarji vpraševali, kaj je neki Keršič storil na pogajanjih, ker se v letaku dela tako junaškega? Kakšne predloge pa je stavil Fric Keršič pri obravnavi, kako se je obnašal tam, kjer se je o zahtevah rudarjev odločalo? Kaj je predlagal na od ZRJ dne 18. oktobra t. l. sklicanem sestanku? — Značilno je, da se v letaku vse organizacije napada, za vzor se pa postavlja zadnja stavba stavbincev, češ, ti so priporili rudarskim nižjim kategorijam zvišanje temeljnih plač! Značilno je tudi, da se v letaku imenuje tajnika ZRJ in glavnega zaupnika II. skupine imenom, od ostalih skupin pa nobenega. Zopet sta ta zastopnika kriva, da se ni več doseglo. V letaku se tudi namiguje, da bodo rudarji z akcijami izven organizacij dosegli večje uspehe. Rudarski javnosti pa je znano, da z divjimi akcijami ni še nikoli prišlo kaj dobrega za rudarje, zahtevale pa so že nebroj nedolžnih žrtve. Ako hoče biti Keršič kakšna taka žrtev, kdo bi mu branil. Takšne akcije so doslej vedno vodili ljudje, ki sploh niso bili pri rudniku zaposleni in jih zato tudi prosta rudarjev ni prizadela. Znano je tudi, da divje akcije ne uspevajo, ker ni solidarnosti. Solidarnost je samo med organiziranimi. Keršič Fric je bil izvoljen kot zaupnik II. skupine na rumeni listi, zato tudi razumemo, ako govori, piše in dela kot vsi neorganizirani. Onim volikom, ki so pripomogli Keršiču in junakom sličnih letakov kot je Keršičev do zaupniškega mandata, so se pa že odprle oči in se vsi zgrajajo nad takim »delovanjem« zaupnika. G. Keršiču se priporočajo v trajen spomin tudi lanske decembarske žrtve, za katere nekateri najbrž mislijo, da so preveč osamljene in bi zato kazalo s primerno akcijo njih število še pomnožiti.

HRASTNIK

Sprememba obratovodstva v Kemični tovarni. Po odhodu obratovodju g. inž. Uhlmanu je prevzel njegovo mesto dolgoletni nameščenec podjetja g. inž. Keserling. Vodstvo tovarne mu je s tem gotovo izkazalo svoje zaupanje, delavstvo pa želi, da bi tudi na novem mestu ostal pravičen in objektivni ter da bi imel razumevanje za težnje delavstva. Delavstvo se zaveda svoje odgovornosti za pravilno vršenje dela in ima interes na napredku tovarne, mora pa v sedanji razredni družbi braniti tudi svoje interese, ako hoče živeti. Kdor to razume, bo z delavstvom v podjetju vedno lahko delal.

LJUBLJANA

Delavec o ljubljanskih žalah. Ljubljanske žale so mrtvašnica ob ljubljanskem mestnem pokopališču. Mnogo polemik je bilo o žalih. Eni jih hvalijo, eni graja, ker ima pač vsak svoje mnenje o njih. Tudi delavec ima svoje mnenje o žalih, ki gotovo ni in ne bo naletelo na razumevanje v meščanski javnosti. Ogledimo si te žale! Če pride delavec pred ljubljanske žale, dobi vtis, da je prišel na »veleesejmsko« razstavišče. Sama razkošnost! Cisto nič tihega žalnega občutja ni tam. Prej se zbudi v delavcu spomin na fantastični roman »Tisoč in ena noč«. Kar se pa tiče umetništva pri žalih, je gotovo pomembno tudi za delavceve možgane. Kako bo za tiste svoje, ki bodo stali vsi skrušeni ob krsti ob slabem vremenu in z železnimi živci pazili na začrtane stezice in hodnike! — Umetnina za tistega, ki je načrt izdelal in še bolj za tistega, ki ga bo uporabljal. Delavci se žal ne mislimo posluževati. Bolj kakor zaprt voz, nam je ljub takozvani »kosom«, ki se v svečanem diru vije ob 11. uri dopoldan izpred

bolnišnice naravnost mimo žal na pokopališče. Največja ironija je pa v tem, ko se sedaj pričakajo med seboj, kdo bo nosil bremena, ali davkoplačevalci, ali pogrebni zavod. — Naj bo kakor hoče. Nas delavce kot največje davkoplačevalce se ni vprašalo, kako in kaj, če bo kaj narobe. Ne bo se nam treba priti pred bodočnostjo zaradi gospodarstva, s katerim se ne strinjamo. Dobro bi pa bilo, da se v bodoče preštudira, kakšne so in bodo gospodarske razmere, kadar se misli na take akcije. S higijskih ozirov je bila mrtvašnica morda že potrebna. Ali primerna — Delavec S. K.

Prehranjevalni odbor se snuje tudi za mesto Ljubljano. Za mesto Ljubljano se snuje poseben prehranjevalni odbor, v katerem bodo zastopane organizacije in drugi interesi. — Organizacije so bile pozvane, da predlagajo svoje zastopnike v novi odbor.

MARIBOR

Občinski svet in preskrba prebivalstva

Dne 29. oktobra se je vršila seja občinskega sveta. Zupan je poročal, da bodo dnevničarji tudi letos dobili božičnico. Na njegovo priporočilo je občinski odbor sprejel petico bivših delavcev in potem poduradnikov železnice, da se jim vštejejo v pokojnino vsa leta službe v delavnici. Peticija bo odposlana vladi.

Občinski odbor je odobril predlog župana, da se kupijo drva za preskrbo prebivalstva s kurivom na Fali pri Glančniku in sicer skupno z Nabavljalno zadrugo drž. uslužb. Omenjeni veleposesnik bo dobil 8000 kub. metrov drv, od katerih jih bo prevzela občina 6000 kub. metrov. Drva bodo po din 600 do din 630. (Kje so maksimalne cene od pred par mesecev?) Zanimivo je tudi, da posestnik zahteva plačilo za drva vnaprej, dasi jih bo en del dobil šele v marcu ali v aprilu!

45 vagonov pšenice za rezervno hrano je kupila občina od banovine in bo shranjena v Franzovem mlinu.

Delavcem se bodo plačale odslej enotne mezde din 5.50 in družinske doklade, ki so jih prejemale že doslej.

Obč. svet. s. Petejan je predlagal, da naj se

zvišajo podpore mestnim ubožcem. Sedaj, ko se je vse podražilo, ni mogoče, da ostanejo podpore na stari višini.

Pri tej priliki je s. Petejan načel tudi vprašanje, kaj je z dotacijami mestni občini iz banovinskega bednostnega fonda. V Mariboru se vplačajo v ta fond ogromni prispevki. Zupan je pojasnil, da ni dobila občina letos niti pare nakazane. S. Petejan je rekel, da se je treba za nakazilo pobrigati, ker imamo tudi v Mariboru dovolj revnih in podpore potrebnih ljudi. Potrebno bi bilo, da se ta fond decentralizira.

Vprašanje priključitve občine Krčevine k Mariboru je bilo odstavljeno z dnevnega reda, ker je banska urava izjavila, da ne zahteva izjave od mestnega sveta.

Vsi nameščenci mestnih podjetij se bodo odslej zavarovali pri Pokojniškem zavodu za nameščence. Doslej je bilo vpeljano za nameščence zavarovanje, za katerega je jamčila mestna občina in se je denar stekal v fond, naložen pri Mestni hraninici. Ta fond bo sedaj prenešen na Pok. zav. — Za mestna zdravnišnica sta bila imenovana dr. Pihler in dr. Turin.

Z Abrahamom se je srečal znani mariborski učitelj in vodja pevskih zborov G. Karel Cibic, primorski rojak. G. Cibic se že od mladostnih let posveča požrtvovalnemu delu na polju naše pevke kulture in je posebno velik prijatelj naše prelepe narodne pesmi. Že v mladih letih je oral ledino v svoji domovini na Primorskem po pevskih društvih. Kmalu po prevratu je prišel v Maribor in je tukaj vsa leta neumorno delaven v pevskih zborih. Trenutno vodi z velikim uspehom pevski zbor trgovskih pomočnikov, pa tudi v delavskih društvih je že vložil mnogo truda za širjenje slovenske pesmi. Kadarkoli smo rabili njegove pomoči, vsikdar se je rad odzval in je že tudi v vrstah naših najmlajših, pri »Detoljubu«, dober znanec. G. Cibic je eden onih resničnih narodnih učiteljev, ki se ravno po geslu njegovega primorskega rojaka, pesnika Simona Gregorčiča: »Ne samo, kar veleva mu stan, kar more, to moč je storiti dolžan.« Po svoji široki izobrazbi in dobrem srcu ni priljubljen samo med otroci v šoli, med vajenci v Obrtno-nadaljevalni šoli, ampak uživa zaslužen ugled in spoštovanje tudi sicer med najširšimi sloji in tudi v naših vrstah. Prepričani smo, da bo uporabljal svojo veliko energijo tudi preko Abrahama, za povzdigo kulture onih, ki so je najbolj potrebni in ki so najboljši del naroda, mladine, in vseh, ki so s svojim ročnim in umskim delom jedro naroda in države. Želimo mu pa tudi sicer polno uspehov in zadoščenja pri nadaljnjem delu.

Ob priliki obiska grobov na pokopališčih na Pobrežju dne 1. novembra med 12. in 19. uro so brezpogojno prepovedane vožnje za vse vrste vozil po Pobreški cesti od začetka državnega mostu na Kralja Petra trgu do Mejne ulice razven mestnim avtobusom. Vsa ostala vozila namenjena na pokopališča naj vožijo po Tržaški cesti in Nasipni ulici do Pobreške ceste ter obratno. — Predstojništvo mestne policije.

Vrbo zalujko je podrl sneg v nedeljo ponoči v mestnem parku. K sreči je deblo padlo tako, da ni poškodovalo nobene klopi.

Poročila sta se strojevodja Rihard Bibič in gđ. Irma Fiolč. Čestitamo!

Divjaki pa taki. Dne 26. oktobra zvečer so v neki gostilni trije pijani moški napadli natakarico, ki jim ni hotela dati pijače. Eden ji je zlomil stol na glavi, da se je revica onesvestila, potem so jo združeno obricali. Ko so se tega naveličali, so razbili vse kozarce, vrčke in litre, pa tudi kozarce z vložnimi kumarci, ribami itd. Ko so prišli stražniki na lice mesta, so imeli še vedno dovolj opravka, predno so divjake ukrotili in odgnali na prenočišče h Grafu.

Smrtna kosa. V tukajšnji splošni bolnišnici je umrl 70 letni mizarski pomočnik Klemenčič Karel, ki je bil dolga desetletja član »Zveze lesnih delavcev«. Pogreb blagega pokojnika se je vršil v torek, dne 29. t. m. ob 3. uri popoldne na Pobrežkem pokopališču.

Plesna šola I. Delavskega kolesarskega osr. društva je pričela z rednimi plesnimi vajami v nedeljo, dne 20. oktobra. Plesne vaje se bodo vršile v »Gambrovini dvorani« in sicer vsak četrtek od 20. do 22. ure in vsako nedeljo od 15. do 18. ure in od 20. do 22. ure. Ples poučuje dipl. učitelj g. Ludovik Simončič. Vpisovanje se bo vršilo pred vsakim poukom. Novinci ne zamudite začetnega tečaja! — Odbor.

POSLEDNJE VESTI

Ponovni napadi na Berlin. V noči na 30. oktober so angleška letala zopet napadla Berlin in več drugih krajev v Nemčiji.

Angleži niso uspeli z napadi na nemške parnike v preteklem tednu, pravi DNB, pač pa je bilo več angleških letal sestreljenih. — Dne 29. oktobra je neznano letalo metalo bombe na nekem kraju norveške obale. Bombe pa so padle v morje. — Angleži trdijo, da je bilo potopljenih v enem tednu samo 180.000 ton ladij, toda samo nemške podmornice so jih potopile dne 19. in 20. oktobra 374.000 ton.

Italijanske čete po načrtu napredujejo ob grški meji in so doslej povsod zlomile grški odpor. Napadi Angležev v Afriki so bili odbiti. Napadi angleških letal na Tobruk pa so zahtevali 2 mrtva in 2 ranjena. (Stefani.)

V Washingtonu je bilo posvetovanje zaradi italijansko-grške vojne. Posvetovali so se Roosevelt, zunanji minister Hull in vojni minister Knox.

Irski parnik je eksplodiral nekje na Atlantskem oceanu. Vest so sprejeli v Zedinjenih državah.

Iz Česke

Delovni program »Narodne Zajednice«. V listih je izšel obširni delovni program pooblaščenca za kulturne zadeve pri »Narodni Zajednici«. Med drugim bodo v vseh krajih ustanovljene šole za funkcionarje pokreta, v katerih se bodo seznanili s kulturnimi, gospodarskimi, socialnimi in političnimi ureditvami raja. Vključene bodo v tečaj nemškega jezika, ker je potrebno, da bodo vsi funkcionarji znali nemško. Upeljeni bodo tudi oddelki za študij rasnih vprašanj.

1500ta predstava »Prodane neveste«. V torek, dne 22. oktobra se je vršila v Prazi, v češkem »Narodnem gledališču«, 1500ta predstava Smetanove opere »Prodane neveste«. Dne 30. majnika 1927 so jo v tem gledališču igrali že 1000 krat, od takrat naprej so jo podajali že 500 krat, ker je »Prodane neveste« najpriljubljenejša češka opera, ki pa je doživela tudi že po nemških gledališčih največ predstav.

Noseče žene prednost pri nakupovanju. Vlada je poslala okrajnim in policijskim uradom okrožnico, naj opozori trgovce in obrtnike, da morajo postopati napram nosečim ženskam skrajno taktno in obzirno. Pri nakupovanju imajo noseče matere prednost, ako predložijo »Izkaznico bodoče matere«, katere izdajajo okrajni in policijski uradi, nemskim ženam pa višji deželni svetniki.

Omejitev znižane vožnje za uradnike. Ministrstvo železnic je z veljavnostjo z dne 19. oktobra ukinilo ugodnosti znižane vožnje javnim uslužbencem, učiteljem in njihovim ženam in otrokom, kot tudi orožništvu, uradnikom turističnih, humanih in socialnih društev ob sobotah, nedeljah in praznikih. Z znižanim vozničnim listkom se smejo voziti v teh dneh le iz Praze v najbližjo okolico. Že pred meseci pa je bilo splošno prepovedano voziti se od sobote do ponedeljka po železnici, če ni podan prav nujni in dokazan razlog.

Več let ječe zaradi prepovedane trgovine z nogavicami. Praški listi so objavili sledečo razsodbo nemškega deželnega sodišča v Prazi: V imenu nemškega naroda! Zaradi zločina po §u 4 naredbe o škodljivcih naroda je Izjemno sodišče pri nemškem deželnem sodišču v Prazi obsodilo Vavla Nemca, poslovodjo, Františka Hubačka, trgovskega pomočnika, Jaroslava Sejkora, natakara, Jožefa Hrada, grafika, Jožefa Fuchsgelba, ravnatelja hotela, Stefana Filha, športnega učitelja, madžarskega državljana, Jana Londona in Pavla Hermana, prokurista in Jaroslava Skrivana, na ječo po 4 leta in 6 mesecev, na 3 leta, 4 leta, 2 leti in 6 mesecev, na 1 leto in 6 mesecev, skupno zngsejo zaporne kazni 31 let. Vsi obsojeni so bili doslej v preiskovalnem zaporu v jetnišnici nemškega sodišča v Prazi-Pankrac. Zapolnjeno je bilo tudi 7840 parov nogavic v korist raja.

Tovorni kolodvori tudi ob nedeljah v obratu. Z ozirom na izredno velik promet je vlada odredila, da se bo, kakor v Nemčiji, tudi na Češkem ob nedeljah in praznikih vršilo obratovanje v kolodvorskih skladiščih in se morajo tudi ob nedeljah razkladati železniški vagoni. Kdo tega ne bo izvršil, bo moral plačati za nedeljsko ležarino 500 odstotni povešek.

Mizarski tečaj namerava prirediti tukajšnja podružnica »Zveze lesnih delavcev«. Vsi interesi se naj javijo v društvenem lokalu, Frankopanova ul. 1 (»Delavski dom«). Poslovne ure vsak ponedeljek od 6. do 7. ure zvečer. — Odbor.

Osrednje društvo oblačilnih delavcev, podružnica Maribor sporoča vsem članom in prijateljem organizacije, da se organizacijski prostori nahajajo odslej v Frankopanovi ulici šte. 1 (»Delavski dom«). Poslovne ure so vsako soboto od 19. do 21. ure zvečer. — Odbor.

Zdravniško dežurno službo za nujno pomoč članom OUZD in njihovim upravičenim sročcem vrši v neodložljivih primerih in v odsotnosti pristojnega rajonskega zdravnika v petek, dne 1. novembra t. l. g. dr. Toplak Lojze, Pobrežje, Aleksandrova cesta št. 6.

Kaj vse kradajo? V Mlinski ulici 34 je nek prefriganec odnesel izpred vrat stanovanja predpražnik.

Kolo znamke »Olimpia« ev. št. 130.787-20 in dve zimski suknji sta bili ukradeni delavcu Francu Feršu na dvorišču »Zdravstvenega doma«.

Narodno gledališče. Sreda, 30. oktobra ob 20. uri: »Konec poti«. Nastop Skrbniškove dramske šole. Četrtek, 31. oktobra ob 20. uri: »Nenavaden človek«. Red C. Petek, 1. novembra ob 20. uri: »Cyrano de Bergerac«. Sobota, 2. novembra ob 20. uri: »Na dnu«. Red B. Nedelja, 3. novembra ob 15. uri: »Cyrano de Bergerac« in ob 20. uri »Vdova Rošlinka«. Znižane cene.

Veliko izbiro jesenskega blaga

v češki in angleški kvaliteti po znano nizkih cenah

za moške obleke in plašče, damske kostume in plašče, hubertuse, oficirske in železničarske uniforme ter krojaške potrebščine dobite samo v

Češkem magazinu

Maribor, Ulica 10. oktobra (pri glavni policiji)

Pekovska stroka v stiski!

Maribor, koncem oktobra.

Današnji časi zahtevajo izredne ukrepe za preskrbo naroda z življenjskimi potrebščinami, ti ukrepi pa so brez dvoma najhujše zadeli pekovski obrt. Ali so tako obsejni ukrepi v pekovski stroki res potrebni? Prepričani smo, da bi se brez škode za štednjo dalo marsikaj omiliti v korist pekovskim obratom in konzumentom. Javnost in pristojna oblast si sploh ne moreta predstavljati težkoče, s katerimi se ima boriti pekovski obrtnik. Ne smemo namreč prezreti dejstva, da imajo pekarske sorazmerno največje davčne obremenitve, poleg visokih režijskih stroškov.

Ukinitve izdelave belega kruha pomeni za pekovske obrate brezdvomno veliki udarec. — Uvedel se je enoten kruh, ki se pa sme prodajati šele naslednji dan. Ti ukrepi bi bili za določeno dobo razumljivi in sprejemljivi, vendar sedanji način dela v pekarnah nikakor ne odgovarja ustroju naših pekarn. Začnimo kar po vrsti.

Nočno delo je prepovedano. Proti temu nima pekovski obrtnik kaj oporekati. Vendar bi moral začeti skupno delo pri tabli ob 4. uri. Pri nas sme šele mešalec začeti ob 4. uri, tako da faktično delo pri tabli začne šele ob 5. uri odnočno ob četrti na 6. uro. To je prepozno, ker ni mogoče ob pravem času spraviti potrebne količine drobnega peciva na trg. Šolski pouk se začne ob 8. uri, takrat se odpro tudi uradi in pisarne. Zajtrk mora biti ob 7. uri. Do tega časa pekarske pri sedanjem načinu dela ne morejo ustreči odjemalcem. Posledica je, da pekarske se teh par žemelj, katere bi prodale, nimajo. Naravno je, da se je vsled tega promet drobnega peciva skrčil na minimum. Torej ne samo, da nimamo več belega kruha, za katerega ni nadomestila, še izdelovanje drobnega peciva je oteženo. Skupno delo pri tabli naj torej začne ob 4. uri zjutraj, ali pa

ob 7. uri. Začetek dela ob 7. uri zjutraj bi končno odpravil borbo za odpravo nočnega dela v pekarnah in pekovski pomočnik in vajenec bi postala enaka ostalemu delavstvu. — Pecivo bi se v tem slučaju peklo proti večeru za drugi dan zjutraj, pri čemer tako, kot pred svetovno vojno. Odpadla bi tudi vsaka konkurenca ob jutranjih urah.

Preostane samo prodaja enotnega kruha. Stevilne pritožbe od strani konzumentov glede kvalitete kruha so razumljive. Vendar temu ni kriv pekovski obrtnik, ta mora kruh izdelovati iz moke kakršno dobi, ki pa je povečini kvalitativno slaba. Dokler je enotni kruh svež, še nekako gre, toda staremu kruhu se bodo pri nas ljudje težko privadili. Upravičeno se ljudje vprašujejo, ali je res pri nas tako pomanjkanje moke, da moramo še ta edini kruh uživati star, v pondeljkih celo spečenega v soboto.

Velike težkoče dela pekarnam naročilo kruha. V pondeljek se kruh naroči za sredo, v torek za četrtek, v sredo za petek in v četrtek za soboto. To pa vsled prodaje starega kruha. Kako je na ta način mogoče vedeti, koliko se rabi kruha za dva dni naprej? Ali bolj konkretno: kako mora pek vedeti v pondeljek zvečer, koliko bo rabil kruha do srede zvečer? To je nemogoče, zato ni čuda, da je enkrat preveč, enkrat premalo kruha. In to se dogaja v vseh pekarnah. V drugih državah je urejeno tako, da se pred določeno uro ne sme prodajati svež kruh. Tak način prodaje kruha omogoča pekarnam pravilno kalkulacijo na naročila kruha.

Pri vsem tem vidimo, da nam je naredba o preskrbi kruha prinesla silne težkoče. Posledica bo, da bo marsikateri pekovski obrtnik prenehal, kar se na podeželju že opazja, a ostali, ki bodo vzdržali, bodo prisiljeni skriti število zaposlenega osebja.

Pekovski obrtnik.

ZABUKOVCA

Krajevna bratovska skladnica Velenje je zgradila v Zabukovci za potrebe tamkajšnjih zavarovancev ambulanco, v kateri sta dve bolniški sobi, prostori za zdravniške ordinacije, stanovanje za strežnika itd. in se lahko trdi, da je to najlepša stavba v Zabukovci. Pri današnji otvoritvi je obrazložil predsednik bratovske skladnice, inž. Podkrajšek, zgodovino gradnje, nadalje sta o pomenu zgradbe za te kraje govorila sreski načelnik iz Celja in šefzdravnik Glavne bratovske skladnice. Odsotnega župana grške občine s. Košaka je zastopal s. Judec, ki se je v imenu občine zahvalil vsem, povdarjajoč, da se bodo občani grške občine, zlasti rudarji, s hvaležnostjo spominjali njih, ki so pripomogli, da se je v tem kraju postavila ta stavba, v kateri bodo dobili zdravniško pomoč lažje bolni, da se bodo lahko zdravili doma in se bo s tem razbremenilo bolnišnice, ki so itak prenapolnjene. Gradnja, ki stane z notranjo opremo vred okrog 400.000, je bila zgrajena s kapitalom, ki se je nabiral tekom zadnjih let pri krajevni bratovski skladnici v Velenju in to zlasti pri velenjskem rudniku, ker sta bila rudnika Zabukovca in premoženje Keramične industrije d. d. Petrovce zaradi neugodnih zdravstvenih razmer, zmeraj pasivna in v dohodki niso krili izdatkov. Ker je bila gradnja v Zabukovci sklenjena v soglasju z vsemi člani krajevnega upravnega odbora, torej tudi velenjskih, ki so uvideli, da je stavba bolj potrebna v Zabukovci kakor v Velenju, gre zlasti velenjskim odbornikom, delojemalcem kakor delodajalcem, zaslugi, da se je zgradba postavila v Zabukovci in želimo, da pride tudi velenjski lokalni odbor v doglednem času pod lastno streho. Naš stari znanec s. Judec sodeluje v krajevni upravni odboru že 18 let in mu želimo, da bi še dolga leta delal v tej za rudarje tako važni ustanovi.

HOLMEC PRI PREVALJAH

Mezdno gibanje rudarjev.

Rudarji v premoženju se že dolgo nahajajo v mezdni gibanju. Da se ni prišlo do razprave, so bili vzrok razni zadržki, katere je vzelo tudi delavstvo na znanje, poleg izjave družbe, da bodo novo doseženi poviški imeli veljavo od 1. septembra t. l. dalje. Sedaj pa je sprejelo vodstvo ZRJ v Zagorju od uprave družbe obvestilo, da se bo vršila mezdna razprava takoj, ko pride g. ravnatelj inž. Scharlach z orožnih vaj. Ta se je te dni že vrnil. Upamo, da bo družba pristala na upravičene zahteve rudarjev, ki zahtevajo povišico, vpoštevajoč tudi zvišanje minimalnih mezd po uredbi, pa tudi uveljavljanje kolektivne pogodbe po določenih kolektivne pogodbe, ki velja za rudnik Pečovnik pri Celju. V ostalem se podružnica Zveze rudarjev Jugoslavije na tem rudniku zelo lepo razvija in so po večini že vsi bivši leški rudarji zopet organizirani.

MEŽICA

»Vzajemnost« ponovi na splošno željo občinstva v nedeljo, dne 3. novembra t. l. ob 3. uri pop. Histrovo dramo v 3. dej. »Za čast in kri« v dvorani g. Toffa v Mežici. Med odmorom igra godba na lok (Čekon). Vstopnina običajna. Za obilen obisk se najvpludneje priporoča — odbor.

Ne bodi z naračalno v zaostanku!

RADVANJE

Avtobus podrli mostno ograjo. Minulo nedeljo je avtobus, ki vozi v smeri Maribor—Pekre in nazaj v Zg. Radvanju podrli mostno ograjo, ki je bila iz cementa in lesa. Ograja je padla v potok, avtobusu se ni zgodilo nič hudega, le karoserija je bila nekoliko oddrgnjena. Pač pa si je ena potnica zlomila nogo, druga pa poškodovala na glavi. Ta slučaj znova kaže, da so naše ceste mnogo preozke za velike in široke avtobuse in je le čudo, da se ne zgodi več prometnih nesreč. — Modernizacija občinskih cest bi bila pri nas tudi nujno potrebna, očitno pa ni zato na razpolago dovolj sredstev. Občinski proračun predvideva samo 35.000 din za ceste. Ko je bila radvanjska občina še zružena s studensko, je bilo v to svrhu na razpolago 65.000 din, sedaj, ko imamo samostojno občino in več cest ter še draginjo, je pa ta znesek skoraj za polovico manjši. Občinski odbor naj bi pri sestavi novega proračuna vpošteval, da je treba občinske ceste popravljati in za to določiti tudi primerne kredite.

PTUJ

»Hvaležni« delavci v Majšperku? V nedeljskem »Slovenecu« se je hotel nek lizun prav močno prikupiti solastnici tekstilne tovarne »Vunatex«, gospej Kubricht, ki se je nekoč v tožbi s svojimi delavci pred sodiščem pohvalila, da je 80 otrokom botra v Majšperku, ni pa plačevala delavcem niti minimalne mezde. In to gospo hvali sedaj dopisnik »Slovenca«, kako so ji baje hvaležni delavci, ker je povišala mezdo. Za koliko je pa ga. Kubricht povišala mezdo, iz previdnosti »Slovenec« dopisnik ne pove. In tako ne moremo niti kontrolirati, če že povišana mezda dosega vsaj zakonito, sedaj predpisano minimalno mezdo, ki znaša za tekstilno tovarno v Majšperku najmanj din 4,75 in za mladostne delavce pod 18. letom din 3,75 na uro in to pri 8 urnem delavniku. Vsako delo preko 8 ur bi se moralo plačati še s 50 odst. poviškom. V »Tovarni strojil«, kjer je tudi solastnica gospa Kubricht, pa znaša minimalna mezda na uro za vsakega delavca ali delavko na uro din 5,50 in za one v starosti pod 18 let najmanj din 4,25 na uro. Kdor ne plačuje takih minimalnih mezd, je celo kazniv. Vprašamo »Slovenčevega« dopisnika: Ali dosega povišek gospe Kubricht te minimalne mezde?

RIMSKE TOPLICE

Nujno nameščenje novih žarnic. Kopališke zgradbe in hotel »Stara pošta« imajo električno razsvetljavo, prav tako vasi Šmarjeta in Ogeče z gostilno »Pri lipi«. Med to gostilno in hotelom »Stara pošta« dela cesta oster ovinek, cestišče pa je ozko. Na tem mestu ni nobene razsvetljave. Na eni strani ceste so stavbe, na drugi pa gosti smrečje, tako da je ponoči tod zaradi neopredorne teme silno nevarna hoja in vožnja. Večkrat se zaleti v tuja kolesar, ko privozi izven okvira v temo, ali pa, ako privozi iz Ogeč po klancu navzdol. Prav tako je ta del ceste, ker leži na obojni strani, po vsakem dežju več časa zelo blaten, zato bi moral cestni odbor pustiti navoziti gramoz in dobro posuti cesto. V interesu tujskega prometa je, da se nedostatkem činitelj takoj odpravi in namesto vsaj dvojne žarnice na ondotnem odseku.

Neresnične govorice o zahtevah celjskih krojaških pomočnikov

Po Celju trosijo najeti in plačani elementi laži in vesti, da zahtevajo krojaški pomočniki tako visoke mezde, da bodo krojaški mojstri prisiljeni povišati na primer cene za izdelavo obleke I. razreda na din 800 do 850, če ugođe zahtevam pomočnikov.

Cenjeno občinstvo naj se samo prepriča, da so naše zahteve prav skromne napram porastu cen življenjskih potrebščin. Medze krojaških pomočnikov so bile pred naraščajočo draginjo te-le:

Za veliko delo I. raz. din 5,50, II. raz. din 5, III. raz. din 4,50; za malo delo I. raz. din 5, II. raz. din 4,50, III. raz. din 4.

Da si krojaški pomočniki zagotove vsaj toliko sredstev, da bo za borno in skromno preživljanje in obstanek, zahtevajo:

Za veliko delo I. raz. din 7,70, II. raz. din 7, III. raz. din 6; za malo delo I. raz. din 7, II. raz. din 6,30, III. raz. din 5,50.

Sigurno pa je, da so krojaški mojstri neupravičeni zahtevati za ta skromen povšek pomočnikom od svojih strank za izdelavo obleke I. razreda din 800 do 850. To povišanje znese skoraj 100 odst., v resnici pa smejo povišati samo postavko za mezdo pomočniku za 30 odst.

Cenjene stranke naj zahtevajo od krojaških mojstrov, da jim navedejo posamezno postavko njihove pretirane kalkulacije. Med postavkami se bo našla tudi lepa vsota kot odškodnina za orožne vaje. Če pa vprašate krojaške pomočnike, ki so bili na orožnih vajah, če so dobili izplačane mezde za 28 dni, se bosta našla dva, ali največ trije pomočniki, ki so to tudi dobili. Odškodnine ne dobe iz enostavnega razloga, ker skoro noben pomočnik ni vse leto zaposlen, a zakon pravi, da mora biti vsaj

leto dni nepretrgoma v službi pri istem delodajalcu.

Zahteve krojaških pomočnikov so pa še iz enega zelo važnega razloga skromne: Večina pomočnikov je v mrtvi sezoni odpuščenih in ta traja najmanj 4 mesece v letu. Kaj naj počno v dobi nezaposlenja? Ali naj prenehajo jesti in se izselijo iz stanovanj? Ali naj ležejo za 4 mesece v grob, da to dobo prespejo?

Vsak pošten in socialno čuteč človek bo priznal, da so pomočniki v pravu in da se jim dela velika socialna krivica, ker se jim noče priznati pravice do človeka dostojnega življenja.

Pomočniki so trdno odločeni vztrajati toliko časa, da se jim bo ugodilo. Ne zahtevajo ničesar, kar bi ne bilo utemeljenega. Zaslužki so bili že pred draginjo skromni, zato pomočniki ne morejo pristati na poslabšanje svojega položaja, ki ni nič zavidanja vreden.

Čudimo se, da se poslužujejo nekateri takih sredstev, da bi cenjeno občinstvo nahujskali proti pomočnikom. Poglejte si samo te izgarene, blede in upadle obraze pomočnikov, pa se boste na mah prepričali, da so morali trdo delati, če so hoteli vsaj za silo preživljati sebe in svojo družino. Do sedaj pomočniki niso imeli baronskih plač in tudi po doseženem zboljšanju ne bodo dosegli eksistenčnega minimuma.

Primorani smo bili obvestiti cenj. javnost o stanju kakršno je, da bi se ne gledalo napačno na spor, ki je nastal med mojstri in pomočniki.

Povdarjamo še enkrat, naše zahteve so skromne in do teh imamo polno pravico. Za pošteno delo zahtevamo samo primerno plačilo. Odločno pa odklanjamo miloščino!

KRANJ

Članski sestanek čevljarških pomočnikov. SDSJ sklicuje za četrtek, dne 31. t. m. ob 19. uri v »Cankarjevem domu« članski sestanek za čevljarške pomočnike. Ker je sestanek izredno važen, naj se ga člani udeležijo. Apelira se na vse čevljarške pomočnike, da se organizirajo, ker le na ta način si bodo zboljšali mezdo, da bo primerna cenam življenjskih potrebščin, kakor tudi delovne razmere v delavnicah.

Bivši s 1. novembrom zvišajo cene. — Po novih cenah bo stalo striženje din 6 in britje din 4. Temu primerno bodo zvišana tudi ostala v brivsko stroko spadajoča dela.

Tečaj ruskega jezika se prične začetkom novembra. Poučevala bo ga. prof. Martinek iz Ljubljane.

Dežurna služba zdravnikov OUZD v mesecu novembru 1940 bo razdeljena sledeče: 1. nov. dr. Bežić Josip, 3. nov. dr. Bežić Josip, 10. nov. dr. Herfort Joža, 17. nov. Pance Pavel, 24. nov. dr. Vrtnjak Vinko.

LAŠKO

Odpust delavca v Radiothermi? V Radiothermi je bil zaposlen že nad 10 let vratar Koritnik Ivan, ki je dne 25. oktobra dobil to-le pismo od Radio-Therma Laško, zdrav. osr. urad za zavarovanje delavcev. Opr. št. P. 30—43. Gospod Koritnik Ivan, Jagoče. Obveščamo Vas, da Vam z današnjim dnem odpovedujemo službo v zdravilišču proti 14 dnevnemu odpovednemu roku. Ker pa na Vaše nadaljnje službovanje za čas odpovednega roka ne reflektiramo, Vam bomo izplačali za to dobo padajoče prejemke, ki jih prejmete pri blagajni zdravilišča. Laško, dne 25. 10. 1940. Upravitelj: Golobčič. Sedaj je Koritnik na zimo s petimi mladoletnimi otroki na cesti. Nima nikakega imetja in plačuje za stanovanje mesečno din 200. Zakaj je bil odpušen?

180 angleških evakuirancev iz novih ruskih provinc v Baltiku je odpotovalo preko Moskve v Avstralijo. Iz Ukrajine je že poprej odšel en transport angleških izseljencev.

Delavski pravni svetovalec

Prepovedana zaznamba v poslovnih knjižici (Teharje)

Vprašanje: Preko enega leta sem delal v lesni industriji. Ker so mi tam plačali premalo in sem moral povrh opravljati nadurno delo, sem izstopil. Iskal sem nato zaposlitve v neki tovarni in sem imel že zaposlitev obljubljeno. Ko pa sem pokazal poslovno knjižico, mi je poslujoči tovarniški uradnik izjavil, da mene ne sme sprejeti v službo. Ali lahko radi tega tožim prejšnjega službodajalca?

Odgovor: Z ozirom na Vaše navedbe gre očitno za prepovedano zaznambo v Vaši poslovni knjižici, ali pa za takzvano »črno listo«. Ugotoviti morate, v čem ta zaznamba obstoji. Dokazati morate tudi, da niste mogli dobiti prav zaradi te zaznambe druge zaposlitve in da ste ostali zato brez posla. Takšne zaznambe so po naših zakonih prepovedane in če lahko gornje dokažete, morete nastopiti z odškodninsko tožbo zoper onega delodajalca, ki je tako prepovedano zaznambo postavil v Vašo poslovno knjižico. Enako lahko zahtevate tudi odškodnino od delodajalca, če je mogoče drugimi delodajalcem sporočili Vaše ime v opozorilo, da Vas ne zaposlijo. Tudi take »črne knjiže« so po našem zakonu prepovedane.

Preživnina za nezakonskega otroka (Trbovlje)

Vprašanje: Imam nezakonskega otroka, z njegovo materjo se ne mislim poročiti. Plačujem redno mesečno preživnino, a rad bi z enkratnim zneskom izplačal vso preživnino. Ali lahko to napravim?

Odgovor: Z varuhom nezakonskega otroka.

ŠE VEDNO KUPITE DOBRO IN PO UGODNIH CENAH

Rokavice, nogavice, pletenine, bluze, jopice, sviterje, žemperje (lastni izdelki). Volna, preja za strojna ročna dela. Kombeže, modrčke, sralice svilene in flor nogavice itd. Obleke, platno, odev, predpasnike, rute. Blago, perilo za ženske, moške, otroke. Šivilske potrebščine, galanterija.

OSET »MARA«, Koroška cesta 26 (Poleg tržnice — Vodnikov trg).

ka se morate sporazumeti in skupno določiti primerno vsoto, ki bo odgovarjala določeni mesečni preživitvi, vendar mora to poravnava varstveno sodišče odobriti, drugače poravnava ni veljavna.

Zakoniti dediči (Guštanj)

Vprašanje: Mož je na smrtni postelji v bolnišnici rekel tačči, da vsa imovina po njegovi smrti pripada meni. Pismene oporoke ni napravil. Po njegovi smrti so njegov brat ter otroci pustili napraviti inventar ter oceniti zapuščino in zahtevajo izplačilo dedščine v denarju.

Odgovor: Vaš mož ni napravil nobene oporoke. Ustna obljuba v bolnišnici se ne more smatrati kot oporoka, ker je za izvensodno ustno oporoko potrebno troje prič, ki so likratu prisotne in so zmogne potrditi zapustnikovo izjavo. V Vašem primeru bo zato prišlo do zakonitega dednega nasledstva, v katerem imajo prednostno pravico otroci, nato rodinje in njihovi potomci, nato dedje in babice in njihovo potomstvo itd. Preživeti zapustnikov drug, v tem slučaju Vi, pa lahko poleg zapustnikovih roditeljev in njihovih potomcev zahteva polovico dedščine.

MALI OGLASI

FRANC REICHER, MARIBOR

Tržaška cesta 18, se priporoča cenj. občinstvu za izdelavo oblek za gospode in dame po najnižjih dnevnih cenah. Hitra izdelava.

Priporoča se SPECERJSKA TRGOVINA

Delavski dom I. L. I. L.

Maribor, Frankopanova ulica 1.

Ljudska tiskarna d. d. v Mariboru Sodna ulica šte. 20

Izvršuje vsa v grafično stroko spadajoča dela najceneje in najhitreje.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarnе v Mariboru.

Telefon št. 2324

Za konzorcij izdaja in ureja Adolt Jelen v Mariboru. — Tiska Ljudska tiskarna d. d. v Mariboru, predstavnik Viktor Eržen v Mariboru.